Täysistunto

Torstai 2.3.2017 klo 15.59—21.42

2.1. Suullinen kysymys perhevapaiden uudistamisesta (Susanna Huovinen sd)
Suullinen kysymys SKT 18/2017 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Maria Lohela: Edustaja Huovinen.

Keskustelu

16.01 **Susanna Huovinen sd:** Arvoisa puhemies! Lapsen saaminen on yksi elämän koskettavimmista hetkistä. Vauvat liikuttavat niin meitä vanhempia, isovanhempia kuin muitakin läheisiä. Nämä hetket ovat valitettavasti Suomessa rajusti vähenevä ilmiö. Maassamme syntyy nyt vuosittain noin 52 000 lasta. Pelkästään viimeisten kuuden vuoden aikana syntyneiden lasten määrä on vähentynyt yli tuhannella vauvalla per vuosi.

Syntyvyyteen vaikuttavat monet asiat. Suuressa roolissa on kuitenkin myös se, miten työ- ja perhe-elämä ovat yhteensovitettavissa. Tälläkin hetkellä monessa perheessä äidit ja isät miettivät, miten pienen lapsen hoito järjestetään. Suomessa pienen lapsen kanssa kotiin jää yleensä äiti. Tämä vaikuttaa tutkimusten ja naisten kokemustenkin mukaan kielteisesti työuraan, työllisyyteen ja eläkkeisiin. Viime kuukausina monet tahot ovat aiheellisesti patistelleet hallitusta tekoihin nykyisen perhevapaamallin uudistamiseksi, jotta lasten hoivavastuu voisi jakautua tasa-arvoisemmin. Arvoisa ministeri: aiotteko esittää hallituksen puoliväliriihessä perhevapaauudistuksen valmistelun käynnistämistä?

16.02 **Sosiaali- ja terveysministeri Pirkko Mattila** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tällaista hallituksen esitystä ei ole valmisteilla puoliväliriiheen. Mutta kyllä hallitus on myös tehnyt toimia perheiden hyväksi monella tavalla. Mitä tulee sitten näihin naisvaltaisten alojen työnantajiin ja niiden kustannusten jakamiseen, hallitus on tarjonnut tähän kertakorvauksen, 2 500 euroa.

Lisäksi on muistettava, että meillä on olemassa ja käytännössä kotihoidon tukijärjestelmä — ja päivähoitojärjestelmä — joka tukee lapsiperheitä, ja kotihoidon tuki sinänsä on myös suosittu perhe-etuus.

Puhemies Maria Lohela: Pyydän nyt niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä tästä aiheesta, ilmoittautumaan.

16.03 **Susanna Huovinen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On kyllä ikävä kuulla, ettei hallitus näytä katsovan tätä asiaa riittävän merkittäväksi yhteiskunnalliseksi aiheeksi kevään kehysriiheensä. Lapsiperheet varmasti toivoisivat vähän toisenlaista otetta. Erityisesti 100-vuotiaan Suomen lapsilla pitäisi olla oikeus vauva-aikanaan sekä isän

että äidin, molempien vanhempien hoivaan. Perhevapaauudistus olisi tärkeä myös kansantaloudellisesti, sillä esimerkiksi naapurimaassamme Ruotsissa 25—44-vuotiaiden naisten työllisyys on selkeästi parempi kuin meillä.

Nyt suorastaan sinkoilee erilaisia perhevapaamalleja. Hallituksella olisi mahdollisuus nyt tehdä myönteinen uudistus, jossa leikkausten sijasta lisätään työ- ja perhe-elämän joustavuutta ja isien aikaa lastensa kanssa ja vieläpä parannetaan nuorten naisten työllisyysastetta. SDP haluaa uudistaa ja joustavoittaa perhevapaita niin, että kaikki pidetään mukana. Kun monet tahot ovat tämän asian esille nostaneet, aikooko hallitus todella vain seurata sivusta tätä keskustelua? Miksi te ette vie tätä asiaa eteenpäin?

16.04 **Sosiaali- ja terveysministeri Pirkko Mattila** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja nosti esille tässä, että on monia malleja, ja monta mallia ei voi viedä yhtä aikaa eteenpäin. Yksi taho, mikä mielestäni selkeästi puuttuu tästä keskustelusta, on perheet. Eli perheitten vapaus päättää siitä, miten he jakavat esimerkiksi vaikkapa sen kotihoidon tuen. Kyllä perheet ovat hallitukselle tärkeitä, ja perheitä tuetaan myös muuten kuin perhevapaamalleilla. On monia tekijöitä, jotka vaikuttavat perheiden hyvinvointiin.

Mutta nostitte esille tämän Ruotsin mallin. Ymmärtääkseni Ruotsissa on tilanne se, että siellä työajan joustot ovat laajemmin käytössä kuin Suomessa. Myöskin työajan joustot ovat käytössä Suomessa, ja mielestäni se on myöskin hyvä tapa tukea erinäköisiä vaihtoehtoja sille, miten perhevapaita jaetaan.

16.05 **Timo Harakka sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On hyvä puhua perheiden valinnanvapaudesta, mutta tosiasia on kuitenkin se, että alle 10 prosenttia kotihoidon tuen saajista on miehiä. Kyllä se valinnanvapaus tarkoittaa sitä, että naiset jäävät kotiin. Ja kun hallituksella on tavoitteena nostaa työllisyysaste 72 prosenttiin, niin jopa hallituksen oma talousneuvosto toteaa, että se ei tule onnistumaan. Avain siihen, että se 7 prosenttia korkeampi Ruotsin työllisyysaste saavutettaisiin, on nuorten naisten osallistuminen työelämään, heidän johtajatehtäviensä kasvaminen ja lopulta myöskin eläkkeiden korkeampi taso. Tässä on siis helppo ja koko yhteiskunnan kannalta hyvä tapa päästä siihen työllisyystavoitteeseen. Arvoisa ministeri, ettekö todellakaan ole päässyt yhtään pidemmälle tässä perhevapaiden edistämisessä?

16.06 **Sosiaali- ja terveysministeri Pirkko Mattila** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Harakka, toistan sanomani, että Ruotsissa työjoustot ovat laajemmin käytettävissä, laajemmin mahdollisia kuin Suomessa. Se on ehkä yksi selittävä tekijä sille, miten Ruotsissa on korkeampi työllisyys. Voi olla ehkä niinkin, että siellä on työpaikkoja enemmän tällä hetkellä kuin Suomessa. [Eduskunnasta: Niin onkin!] Meillä on myöskin työnantajapula tietyssä mielessä.

Mutta kyllä tällä hetkellä vapaata voivat käyttää myös isät. On perheen asia myöskin päättää siitä, miten näitä vapaita tasataan. Mikä on tässä suositussa järjestelmässä nyt niin kauhean hankalaa, etteikö sitä voisi kuitenkin kehittää niiltä osin kuin hallitusohjelmassa on sovittu ja niillä ohjelmilla, millä eduskuntapuolueet ovat lähteneet vaaleihin?

16.07 **Tuula Haatainen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Moni isä kaipaisi myös sitä, että olisi ihan oikeasti, aikuisten oikeasti, legitiimi oikeus jäädä pois työelämästä hoitamaan pientä lasta hoitovapaalle sillä tavalla, että isälle olisi osoitettu

myös osa tästä vapaasta, koska tänä päivänä edelleen eletään hyvin vahvasti näitten roolimallien alla, joissa äiti on se ensisijainen, joka tahtoo jäämään. Aivan kuten edustaja Harakka täällä totesi, niin äideille tämä valinnanvapaus tässä suhteessa yleensä lankeaa.

Tutkimukset puoltavat sen puolesta, että niissä perheissä, joissa isät jäävät hoitamaan lasta, se perheen dynamiikka ja yhteiselo on myönteisempää ja parempaa ja isät ja äidit ovat onnellisempia. Oletteko ajatellut, millä tavalla sitten, ministeri Mattila, voisitte edesauttaa sitä, että isät jäävät hoitamaan, koska nyt tämä tämmöinen tämänkaltainen valinnanvapaus ei tuota sitä lopputulosta, että isät käyttäisivät yhtä laajamittaisesti vanhempainvapaataan?

16.08 **Sosiaali- ja terveysministeri Pirkko Mattila** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä tästä keskustelusta myös nyt puuttuvat perheet ja heidän äänensä, isät ja äidit. Arvostan kyllä, että isä voi olla kotona. Olen ollut itse siinä tilanteessa, että perheessäni isä on jäänyt kotiin hoitamaan perheemme lapsia. Isällä on tälläkin hetkellä oikeus jäädä.

Tietenkin on aivan hyvä, että keskustellaan erinäköisistä malleista. Keskustelu avartaa monessa mielessä ja avaa näköaloja. Mutta tällä hetkellä alkuperäinen kysymys kuului, onko hallituksen esitystä. Sitä hallituksen esitystä ei tällä hetkellä ole.

16.09 **Paavo Arhinmäki vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Toimin viime kaudella tasa-arvoasioista vastaavana ministerinä ja tilasin tutkimuksen siitä, mitkä ovat syitä siihen, että perhevapaat jakautuvat niin epätasaisesti. Kyllä tutkimustulokset osoittavat sitä, että myös työnantajien suhtautuminen isien pitämiin perhevapaisiin isyysloman jälkeen on negatiivinen. Silloin, jos isille selvästi korvamerkitään oma osa perhevapaista, niin niihin suhtaudutaan myös myönteisemmin.

Nyt useampi puolue on tehnyt omia esityksiä, muun muassa hallituspuolue kokoomus. [Välihuuto oikealta] Te, ministeri Mattila sanotte, että ei voida tehdä oikein mitään, kun on erilaisia malleja. Nyt kysymys kuuluukin, miksi ette tee, niin kuin sanoitte. Kun kysyitte, miksi ei voi kehittää, niin tehkää ainakin askelia eteenpäin. Edellinen hallitus pidensi isälle korvamerkittyjä perhevapaita ja joustavoitti tapaa käyttää perhevapaita. Miksi te ette tee esimerkiksi tällaista muutosta? Jos te ette saa yksimielisyyttä kokonaismallista, [Puhemies koputtaa] niin ottakaa askelia eteenpäin.

16.10 **Sosiaali- ja terveysministeri Pirkko Mattila** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kyllä tässä hallitus on mennyt eteenpäin myös. Kuten totesin, naisvaltaisten alojen työnantajille on tämä 2 500 euron kertakorvaus tarjolla. Meillä on edelleen voimassa olevat perhe-etuudet, on kehitetty varhaiskasvatusta. Edelleen minä peräänkuulutan sitä keskustelua, että on myös tasa-arvoa se, että keskustelussa ovat mukana myös perheet. Nyt keskustellaan malleista, nyt keskustellaan siitä, onko hallituksen kesken erilaisia malleja. Niin kuin sanoin, totta kai, keskustelulle olen täysin avoin, mutta tällä hetkellä, niin kuin alkuperäinen kysymys oli, sitä hallituksen esitystä ei ole.

16.10 **Merja Mäkisalo-Ropponen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen vastikään omien läheisten nuorten perheiden kohdalla todennut, että isän kotiin jääminen on työnantajan suhtautumisen johdosta joskus todella hankalaa. Eli isä olisi halunnut jäädä kotiin, mutta työnantaja suhtautui siihen niin niuhasti, että isä päätti oman työpaikkansa

säilymisen takia jättää tämän vapaan käyttämättä, ja tämmöistä asennoitumista työelämässä on edelleen. [Hälinää]

Puhemies Maria Lohela: Anteeksi, edustaja Mäkisalo-Ropponen, odotatteko. — Nyt pyydän tätä salia hiljenemään, niin kuullaan tätä kysyjää ja sen jälkeen vastausta. — Olkaa hyvä.

Kiitos. — Eli edelleen sitä asennoitumista työelämässä on paljon, että äidin kuuluu olla kotona ja isä käy työssä. Tähän pitäisi saada lainsäädännöllä jotain tukea ja varmistusta, että isille mahdollistuisi silloin, kun he haluavat, ja olisi se lainsäädäntö mahdollistamassa nämä asiat.

Mutta onneksi hallituksen sisällä on myös toisenlaisia näkökulmia tässä asiassa. Elikkä olisinkin kovasti kiinnostunut kuulemaan, mitä esimerkiksi pääministeri Sipilä on tästä asiasta mieltä.

16.12 **Pääministeri Juha Sipilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus on tehnyt tälle asialle paljonkin. [Eduskunnasta: Mitä?] Esimerkiksi tämä yrityksille maksettava kertakorvaus parantaa naisten asemaa työmarkkinoilla. [Välihuutoja]

Se, mitä nyt tällä hetkellä teemme: meidän virkamiehemme jättävät huomenna esityksen kannustinloukuista, ja täällä myöskin perhevapaa-asiat tulevat esille. Sen jälkeen hallitus alkaa tästä huomisesta alkaen oman prosessinsa kohti puoliväliriiheä ja katsomme, mitkä näistä toimista ovat sellaisia toimia, jotka voidaan sitten puoliväliriihessä päättää.

Se on totta, että naisilla ja miehillä, isillä ja äideillä, on Suomessa mahdollisuus ottaa perhevapaata, mutta työpaikoilla on tätä asennetta, mihin viittasitte. Se on totta. Se asenne minusta menee oikeaan suuntaan, mutta siinä meillä on vielä paljon tekemistä työpaikoilla, että isän osallistuminen perhevapaaseen olisi enemmän hyväksyttävää.

16.13 **Sofia Vikman kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Perhevapaiden uudistaminen ei jää kokoomuksesta kiinni. Kokoomus julkisti tällä viikolla oman mallinsa, joka lisää perheiden valinnanvapautta ja joustavuutta. Kokoomuksen malli kannustaa töihin mutta mahdollistaa sen, että lasta voi hoitaa kotona siihen asti, että lapsi täyttää 3 vuotta. Kokoomuksen malli myös tukee tasavartaista vanhemmuutta ja parantaa naisten asemaa työmarkkinoilla. Kysyn vielä pääministeriltä: Oletteko valmiita ottamaan keväällä vielä perhevapaiden uudistamisen tarkasteluun? Nimittäin nyt, kun hyviä malleja on esitetty, niin ei ole mitään syytä vastustaa perhevapaiden uudistamista, paitsi ideologinen halu pitää naiset kotona. [Välihuutoja sosiaalidemokraattien ryhmästä — Puhemies koputtaa]

16.14 **Pääministeri Juha Sipilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Vastasin jo tähän kysymykseen. Eli meillä on kannustinloukkutyöryhmä, virkamiestyöryhmä saamassa huomenna valmiiksi mietintönsä, työnsä, jonka pohjalta käymme siellä tulevat otsikot läpi ja teemme puoliväliriihessä siitä ratkaisuja. Tämä tästä.

16.14 **Anders Adlercreutz r** (vastauspuheenvuoro): Värderade talman, arvoisa puhemies! Viime vuonna työllisyys kasvoi 34 000 työllisen verran, ja se on hyvä asia, mutta ainoastaan 3 000 heistä on naisia. Se kertoo, että työelämä on tänään epätasa-arvoisempi kuin muutama vuosi sitten. Tämä on fakta.

Arvoisa ministeri Mattila! Näyttää siltä, että kokoomus haluaa uudistuksia, keskusta puhuu vähän siihen suuntaan. Onko nyt niin, että perussuomalaiset ovat tässä uudistuksen tulppana? Nimittäin on aivan selvä, että ellemme perhevapaisiin puutu, emme tee työelämää tasa-arvoisemmaksi ja silloin emme pääse tähän 72 prosentin työllisyystavoitteeseen. Eikö tässä tilanteessa olisi rehellistä arvioida kanta uudelleen ja nähdä se 72 prosentin tavoite strategisena tavoitteena ja arvioida omia kantojaan perhevapaisiin uudelleen siltä pohjalta?

16.15 **Sosiaali- ja terveysministeri Pirkko Mattila** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Perussuomalaiset ovat hallituksessa ja vastuullinen hallituspuolue. Yhdessä hallitus vie näitä asioita eteenpäin.

Mutta kyllä, kiitoksia siinä mielessä kokoomuksen mallille vielä — mitä edustaja Vikman ei nostanut esille — että siellä oli hienolla tavalla otettu myös isovanhemmat mukaan. Haluaisin myös tämän mukaan tähän keskusteluun.

Mutta mitä täällä on keskusteltu työnantajien suhtautumisesta, niin se, jos on niuha suhtautuminen, on todella, todella harmillista. Me tarvitsemme siihen ennen kaikkea asennemuokkausta, ei välttämättä tarvita lakia.

Ja vielä nostan keskusteluun sen, että kyllä on selkeästi todettava myös se, että Ruotsin työllisyysaste kokonaisuudessaan on tällä hetkellä parempi kuin Suomessa.

16.16 **Veera Ruoho ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Naisten työllistymiseen liittyen kysyisin: miten hallitus edistää maahanmuuttajanaisten työllistymistä, jos näissä perheissä kulttuurisista tai uskonnollisista syistä naisen ei haluta lähtevän töihin?

Lisäksi haluaisin vielä nostaa naisyrittäjät esiin, ne pienyritykset, joissa ei ole muita kuin yksi työntekijä, kun heidän perhevapaansa aikana tarvittaisiin myös tällainen kertaluontoinen tuki, koska yrityksen kulut, YEL-maksut ym. kulkevat kuitenkin sinä aikana. [Eduskunnasta: Hyvä kysymys!]

16.17 **Sosiaali- ja terveysministeri Pirkko Mattila** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Niiltä osin kuin tämä kysymys koski sosiaaliturvaa, on todellakin niin, että yrittäjien sosiaaliturvaa kautta rantain pitäisi parantaa. Se on varmasti yhtä tärkeää — siis naisyrittäjät kuin yrittäjät muutoinkin — melkeinpä yhtä tärkeä kysymys kuin tämä perhevapaakeskustelu, ja niiltä osin täytyy selvittää, mitä tämä hallitus voi tehdä.

16.17 **Antti Lindtman sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kun keskustelua katsoo, niin ehkä ei ole yhtä sellaista uudistusta, josta niin laajasti asiantuntijat ovat yhtä mieltä kuin nyt tämä perhevapaauudistus, ja tässä on useita eri malleja hallitukselle tarjolla. Minä uskon kyllä, että yhdessä perheiden kanssa, jos hallitus nyt vain ottaa tämän käsijarrun pois, tässä olisi mahdollisuus rakentaa malli, joka parantaisi naisten työmarkkina-asemaa, nostaisi työllisyysastetta ja olisi joustava myös perheiden kannalta esimerkiksi niin, että niitä vapaita voisi myös pilkkoa ja käyttää myöhemmin, mikä parantaisi esimerkiksi pätkätyöläisten asemaa.

Mutta, arvoisa puhemies, nyt ei kyllä ihan selvinnyt, mikä tässä on hallituksen kanta. Tämä kyselytunti alkoi siitä, että vastaava ministeri sanoi, että tällaista esitystä ei ole tulossa, pääministeri totesi, että ehkä on tulossa, ja kokoomus totesi, että tämmöinen tulee. Pääministeri Sipilä on todennut, että tavoite on tärkein ja keinot eivät merkitse. Oletteko

valmis käyttämään tätä keinoa, pääministeri Sipilä? Onko tämä hallitus valmis antamaan naisten työmarkkina-asemaa, työllisyyttä ja perheiden joustavuutta parantavan [Puhemies koputtaa] uuden perhevapaamallin?

16.19 **Pääministeri Juha Sipilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Niin kuin totesin, meillä on työryhmän työskentely valmiina huomenna. Sen jälkeen aloitamme tässä aihekokonaisuudessa hallituksen yhteisen työskentelyn, joka kestää puoliväliriiheen saakka. Sitten teemme päätöksiä. Niitten päätösten ennakointi tässä vaiheessa, kun emme ole vielä saaneet työryhmän raporttiakaan, olisi kovin kovin ennenaikaista. Mutta kun siihen, miksi Suomessa naisten työllisyysaste on niin paljon pienempi kuin miesten työllisyysaste, on paneuduttu, niin täältä löytyy yllättäviä havaintoja, muun muassa se, että 45—55-vuotiaiden naisten työllisyysaste on yllättäen 2014 vuodesta tähän pudonnut, jos oikein muistan luvun, 4 prosenttiyksiköllä samaan aikaan, kun työllisyysaste on yleisesti noussut 1 prosenttiyksiköllä. Meillä on jotakin muutakin täällä naisten työllisyysasteen takana kuin pelkästään tämä nuorten naisten matala työllisyysaste, ja tähän täytyy kokonaisuutena paneutua.

16.20 **Annika Saarikko kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ilahduin siitä, että edustaja Huovisen ensimmäisessä kysymyksessä nostettiin lähestymistavaksi suomalaisten alhainen syntyvyyden taso. Malleja voi olla monenlaisia, suomalaisten perheiden asia on toivottavasti yhteinen. Käsittääkseni myös hallituksella voi olla vain yksi malli, ja parasta varmaan olisi ja toivottavaa, että hallitus käynnistäisi laajamittaisen valmistelun.

Mitä tulee kuitenkin työllisyysasteeseen, täällä todettiin, että avain siihen olisi perhevapaiden uudistaminen. Eiköhän paras avain työllisyysasteeseen ole työpaikkojen luominen.

Toisekseen, paras avain tasa-arvoon on palkkatasa-arvo ja kiintiöity osuus isille ansiosidonnaisessa perhevapaassa. Arvoisa pääministeri, mitä ajattelette siitä, että minäkin uskon siihen, että myös asenneilmapiirillä on merkitystä varsinaisen reformin lisäksi? Voisitteko käydä työmarkkinajärjestöjen kanssa vakavan keskustelun siitä, miten isien asemaa työpaikalla muutettaisiin siten, että se ikävä ilmapiiri perhevapaiden pitämisen ympäriltä hälvenisi ja myös joustavan hoitorahan käyttö lisääntyisi, mikä on erinomainen osa perhevapaalainsäädäntöämme jo nyt? [Hälinää — Puhemies koputtaa]

16.21 **Pääministeri Juha Sipilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Niin kuin totesin aikaisemmin, meillä on paljon myöskin asenteellista ongelmaa työpaikoilla, siinä suhteessa että isät eivät pidä vapaita niin paljon kuin nykyinenkin lainsäädäntö sallii, [Eva Biaudet: 3 prosenttia!] kuin mitkä nykyiset mahdollisuudet ovat. Minusta tämmöinen keskustelu työmarkkinaosapuolten kanssa on paikallaan. Tämä voidaan ottaa ja otetaan esille esimerkiksi talousneuvoston yhteydessä, jossa partit ovat luonnollisesti paikalla kerran kuukaudessa.

16.21 **Heli Järvinen vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Suomessa isät pitävät alle 10 prosenttia vanhempainvapaista, Ruotsissa vastaavasti noin 25 prosenttia. Täällä puhutaan paljon siitä, että työpaikoilla on asenneongelma. Arvoisa rouva puhemies, se ongelma on rahassa. Ruotsissa kaikki yritykset maksavat yhteisesti rahastoon, josta maksetaan kulut, jotka aiheutuvat vanhempainvapaista — maksetaan riippumatta siitä, onko yrityksellä omia työntekijöitä, jotka saavat vauvoja, vai onko niitä naapuriyrityksel-

lä. Suomessa tätä asennetta pitää yllä se, että jokainen yrittäjä maksaa pussistaan juuri sen verran kuin työntekijät pitävät vanhempainvapaita. Sen takia olisi oleellista puuttua tähän ja muuttaa tätä rahoitusjärjestelmää tasapuolisemmaksi. Onko siihen luvassa muutoksia?

16.22 **Sosiaali- ja terveysministeri Pirkko Mattila** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tietenkään siihen, mitä keskustelua siellä työnantajapuolella tällä hetkellä käydään, en pysty vastaamaan — tämä myöskin on tietysti kolmikantaisesti valmisteltava asia. Mutta korostan myös sitä, että kyllä tällä hetkellä myös Suomessa isillä on mahdollisuus jäädä, on mahdollisuus jäädä vanhempainvapaalle. Tämä hallitus myöskin on näille naisvaltaisille aloille tarjonnut sen 2 500 euron kertakorvauksen, joten ei tässä aivan tekemättömänä ole oltu. Mutta totta kai, keskustelu on aina hyvästä, erilaisten vaihtoehtojen tarkasteleminen on hyvästä. Niin on, että työelämä, perhe-elämä elävät myös ajassa ja tarvitsemme uudistuksia totta kai jossakin vaiheessa, mutta tällä hetkellä siitä, mistä kysyttiin, hallituksen esitystä ei ole.

16.23 **Sari Essayah kd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Perheiden todellista valinnanvapautta rajoittaa ennen kaikkea se, että meillä työmarkkinoilla on miesten ja naisten välinen palkkaepätasa-arvo. Tuntuukin siinä mielessä kummalliselta, että tämä kotihoidon tuki on nyt nostettu tikunnokkaan, kun kuitenkin sitä voi myöntää sekä isovanhemmille, jotka hoitavat lasta kotona tai vaikkapa perheen ulkopuoliselle, joka hoitaa lasta kotona. Kotihoidon tuen ainut rajoitus on se, että lasta ei tule viedä silloin julkiseen, kunnalliseen päivähoitoon, ja siinä mielessä ovat kummallisia nämä väitteet, joissa ideologisesti lähdetään tätä kotihoidon tukijärjestelmää viemään alaspäin. Se ei edellytä sitä, etteivät vanhemmat voi olla työelämässä mukana. On kummallista, että meillä alle 3-vuotiaan kodin ulkopuolella tapahtuvaa hoitoa tuetaan yhteiskunnassa 10 000—14 000 eurolla per vuosi, kun samanaikaisesti tämä kotihoidon tuki siellä kotona on ainoastaan 300 euroa ja rapiat. Olisinkin kysynyt: Mikä tässä oikeastaan niin kuin taloudellisesti on kannattavaa? Eikö alle 3-vuotiaan lapsen kohdalla taloudellisesti kannattavaa ole se, että kotihoidon tuen kautta on mahdollisuus hoitaa lasta kotona?

16.24 **Sosiaali- ja terveysministeri Pirkko Mattila** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Mikäli nyt tulkitsin kysymyksen oikein — että edustaja nosti tämän nykytilanteen ja siihen liittyvät hyvät käytännöt ja perheiden mahdollisuuden valita — tulkitsen tämän niin edelleenkin, että tämä kotihoidon tuki on suosittu perhe-etuus ja että sitä voivat käyttää isät ja äidit, ja tällä hetkellä olemme ja teemme niin kuin tähän hallitusohjelmaan on kirjattu, ja puolueet menevät eduskuntavaaleihin itse kukin omilla ohjelmillaan. [Ozan Yanar: Eli ette tee mitään!]

16.25 **Susanna Huovinen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Aivan aluksi täytyy tietenkin todeta, että on hyvin mielenkiintoista, että hallituspuolueiden täytyy täällä eduskunnan salissa kysellä toistensa mielipidettä näin merkittävästä yhteiskunnallisesta asiasta. Mutta hyvä, että on paikka sillekin kyselylle.

Ministeri, te korostitte useaan otteeseen näissä vastauksissanne sitä, että myös isillä on mahdollisuus jäädä — on mahdollisuus jäädä. Eivätkö teitä huoleta, arvoisa ministeri, nämä tilastot, joihin te varmasti olette tutustunut, kun olette pätevä ihminen? Näissä nuorten naisten työllisyyskäppyröissä on selkeä kuoppa. Nuoret naiset verrattuna Ruotsiin Suo-

messa osallistuvat todella vähän työmarkkinoille, ja tämä vaikuttaa heidän loppuun työuraansa ja eläkkeisiinsä. Eivätkö nämä todelliset tilastot huoleta teitä?

Arvoisa ministeri, lisäksi on todettava, että kyllä näillä asenteilla on merkitystä. Yhteiskunnan on näytettävä suuntaa. Itse sain ministerinä myös merkittävän määrän yhteydenottoja nuorilta isiltä, jotka sanoivat, että kun ei ole yhteiskunnan tukea, ei ole myöskään mahdollisuutta. Voisitteko kommentoida tätä?

16.26 **Sosiaali- ja terveysministeri Pirkko Mattila** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kyllä, kiitoksia, voin kommentoida. Nostitte esille tämän palautteen. Minä saan myös palautetta ministeriöön, myös sitä palautetta, että on hyvä, että kotihoidon tukea puolustetaan ja että siinä nähdään hyviä puolia. Ja isillä on mahdollisuus valita, mutta kyllä jos asenneilmapiirissä on muokattavaa, silloinhan täytyy miettiä, miten sitä lähdetään muokkaamaan. Tähän kysymykseen taisi pääministeri myöskin vastata niiltä osin, mitä syitä löytyy nuorten naisten kotiin jäämisen, työttömyyden taustalta: että se on isompi ongelma ja sitä tarkastellaan osana hallituksen eri toimenpiteitä, siis työllisyystoimenpiteitä muun muassa.

Kysymyksen käsittely päättyi.